

Des de la primera línia de foc

GERARD BUXEDA

L'interès per la Guerra Civil sembla no tenir fi. La seva bibliografia s'engreixa constantment, ja sigui a través de síntesis, de monografies, de biografies, de novel·les, de pel·lícules o d'exposicions. En aquest sentit, les *Cartes des del front*, d'Eloi Vila, poden funcionar com a revers de l'*Atlas de la Guerra Civil a Catalunya*, que, obra d'Hurtado, Segura i Villarroya, aplega mapes i dades estadístiques. Vila s'apropa a la guerra a través del testimoni de les cartes que ciutadans anònims enviaren des del front per explicar-nos qui eren, què deixaren en marxar a la guerra, les seves vicissituds al front, i com se'n sortiren quan tornaren, en el cas que ho fessin.

Cartes des del front també forma part de la tendència dels llibres que tenen com a objectiu homenatjar els catalans que combateren per la llibertat i la democràcia, ja que les cartes dels soldats escollides defensen la legalitat republi-

cana, amb l'excepció d'un voluntari del Terç de Requetès de la Mare de Déu de Montserrat, també coneguda com a «la unitat catalanista del general Franco».

El resultat és un llibre viu i divers que, a partir de la història personal de vint soldats que lluitaren en els fronts d'Aragó, a la batalla de l'Ebre, en la defensa de Madrid i de València, explica l'evolució de la guerra, així com aspectes poc o molt coneguts com les Brigades Internacionals, les Escoles de Guerra, les bandes de músiques, les padrines de guerra o la Brigada dels Toreros.

El fet que s'expliqui l'evolució de la guerra a partir de la història dels soldats elegits, la majoria dels quals anaren a lluitar en fronts relativament propers, fa que no es doni una visió general de l'evolució de la guerra, i que en certs moments tingui la sensació de reiteració.

El retorn d'aquells soldats a casa tampoc no fou senzill, i a la seva condició de perdedors s'hi han d'afegir les penúries de postguerra, l'internament en camps de concentració, els llargs serveis militars, els tallers penitenciaris o els escamots de càstig.

El llibre s'acaba amb una cronologia de la guerra. Tractant-se d'un llibre de divulgació, s'agrairia que s'hagués situat abans d'entrar en matèria. També es troba a faltar la bibliografia dels llibres consultats, així com una fitxa tècnica de les fonts orals utilitzades.

Cartes des del front també forma part de la tendència dels llibres que tenen com a objectiu homenatjar els catalans que combateren per la llibertat i la democràcia

FEBRÉS, XAVIER

Maillol, l'escultor carnal

Curbet edicions
Girona, 2012.
130 p.

El paisatge de Banyuls va atraure l'escultor Maillol, que el va traduir en nus femenins monumentals que li van suposar reconeixement internacional, però que no el van allunyar de la terra. Tres generacions després, Xavier Febrés, fascinat pel mateix paisatge i per l'artista, hi ha tornat, i n'explica les relacions.

ELOI VILA

Cartes des del front

Col·lecció Sèrie H
Ara Llibres
Badalona, 2012. 218 p.

CURBET HEREU, JORDI [EDICIÓ]

El dietari de Joaquim Fina de Palafrugell (1842-1878)

Publicacions de l'Abadia de Montserrat
Octubre de 2012.
80 p.

L'hisendat de Palafrugell Joaquim Fina i Moner va escriure un dietari on sistemàticament consignava observacions meteorològiques i fets quotidians del món de la caça i la pesca durant la joventut, i les gestions de govern municipal durant la maduresa, d'aquells temps a l'Empordà.